

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Biuletyn Informacyjny
Warmia i Mazury, Polska,
Unia Europejska

Olsztyn, marzec 2019

SPIS TREŚCI

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI	2
1. Powstanie Europejski Urząd ds. Pracy	2
2. Lepsza kontrola niebezpiecznych chemikaliów	3
3. Dokumenty bez pieczęci	4
4. Brexit: firmy gotowe na każdy scenariusz	5
5. Fundusz Obronny coraz bliżej	6
6. Droższe wizy Schengen	7
7. Pomoc w czasie kryzysu	8
8. E-handel do poprawki	9
9. Międzynarodowy Dzień Kobiet 2019	10
10. E-Vat bez luk	11
11. LIFE z perspektywą na klimat	12
II. Z BIURA W BRUKSELI.....	14
1. Kolej w nowej perspektywie finansowej	14
2. Spotkanie przedstawicieli biur regionalnych z zespołem DG Regio	15
3. Konferencja „Rola rewitalizacji społecznej w rozwoju małych miasteczek”	16
4. Wizyta studyjna starostów z Warmii i Mazur.....	16
WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ.....	18
1. „Gustaw Herling Grudziński. Pisarz wyklęty”	18
2. Kawa z ekspertem – instrumenty wsparcia EBI	18
3. Kawa z ekspertem – przyszłość Wspólnej Polityki Rolnej.....	19
III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA	22
1. tymrazemglosuje.eu	22
2. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń	22

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI

1. Powstanie Europejski Urząd ds. Pracy

Komisja Europejska, Parlament Europejski i Rada osiągnęły wstępne porozumienie w sprawie wniosku Komisji dotyczącego utworzenia Europejskiego Urzędu ds. Pracy. Przewodniczący Jean-Claude Juncker po raz pierwszy ogłosił utworzenie Europejskiego Urzędu ds. Pracy we wrześniu 2017 r. Nowy unijny urząd będzie wspierać sprawiedliwą mobilność pracowników w UE, umożliwiając obywatelom i przedsiębiorstwom korzystanie z możliwości oferowanych przez jednolity rynek, jednocześnie wspierając współpracę między organami krajowymi, między innymi w dziedzinie zapobiegania oszustwom i nadużyciom społecznym i ich zwalczania.

Około 17 mln obywateli europejskich mieszka lub pracuje w innym państwie członkowskim – dwa razy więcej niż dziesięć lat temu. UE opracowała pokaźny zbiór przepisów regulujących różne aspekty mobilności, w tym w zakresie delegowania pracowników i koordynacji zabezpieczenia społecznego. Skuteczne egzekwowanie przepisów UE w państwach członkowskich wymaga jednak zorganizowanej współpracy i wymiany między właściwymi organami krajowymi, a także zasobów na prowadzenie wspólnych działań, takich jak organizowanie wspólnych kontroli lub szkolenie personelu krajowego w zakresie spraw transgranicznych.

Aby rozwiązać te problemy, Europejski Urząd ds. Pracy, którego utworzenie Komisja zaproponowała w marcu 2018 r., będzie realizował następujące zadania:

- wspieranie państw członkowskich w dostarczaniu obywatelom i przedsiębiorstwom informacji oraz świadczeniu usług;
- ułatwianie współpracy i wymiany informacji między państwami członkowskimi oraz wspieranie ich w drodze uzgodnionych i wspólnych inspekcji w celu zwalczania oszustw, nadużyć i pracy nierejestrowanej;
- pełnienie roli mediatora między państwami członkowskimi w przypadku sporów.

Urząd ds. Pracy będzie odpowiedzialny za wspieranie sieci Europejskich Służb ds. Zatrudnienia (EURES), a także przejmie i wzmocni działania europejskiej platformy na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie pracy nierejestrowanej.

Jego działania będą dotyczyć przepisów w sprawie mobilności pracowników i delegowania pracowników, koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz szczegółowych przepisów w sektorze transportu drogowego.

Nie zostaną utworzone żadne nowe kompetencje na poziomie UE, a państwa członkowskie będą nadal w pełni odpowiadać za egzekwowanie przepisów dotyczących pracy i ubezpieczeń społecznych. Urzędu ułatwi współpracę między państwami członkowskimi, usprawni istniejące

struktury i zapewni wsparcie operacyjne, aby egzekwowanie przepisów odbywało się z korzyścią dla obywateli, przedsiębiorstw i organów krajowych.

Porozumienie zostanie przedłożone Komitetowi Stałych Przedstawicieli Rady do zatwierdzenia. Po zatwierdzeniu porozumienia przez stałych przedstawicieli państw członkowskich, zostanie ono poddane pod ostateczne głosowanie na posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190214_labour_pl

2. Lepsza kontrola niebezpiecznych chemikaliów

Państwa członkowskie zatwierdziły porozumienie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wniosku KE dotyczącego wzmocnienia unijnych przepisów w zakresie prekursorów materiałów wybuchowych. Zaostrzone przepisy zapewnią lepsze zabezpieczenie i kontrolę sprzedaży chemikaliów, które mogą być wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem do wytwarzania domowym sposobem materiałów wybuchowych.

W UE już teraz obowiązują surowe przepisy regulujące dostęp do prekursorów, które mogą być wykorzystywane do wytwarzania domowym sposobem materiałów wybuchowych. Aby jeszcze bardziej utrudnić terrorystom i przestępcom dostęp do tych substancji, Komisja zaproponowała w kwietniu 2018 r. dalsze zaostrzenie obowiązujących przepisów, na co zgodę wydał teraz także Parlament Europejski i Rada. Nowe środki:

- wprowadzą zakaz stosowania dodatkowych substancji chemicznych: do wykazu substancji objętych ograniczeniami zostaną dodane dwa nowe chemikalia: kwas siarkowy, substancja kluczowa w procesie produkcji silnie wybuchowego TATP (trinadtlenku triacetonu) oraz azotan amonu, substancja chemiczna używana przede wszystkim jako nawóz, która może także stanowić część urządzenia wybuchowego;
- uspoją przepisy regulujące zakupy internetowe i nieinternetowe: ponieważ niebezpieczne substancje można nabyć zarówno w sklepach stacjonarnych, jak i od detalistów internetowych, nowe przepisy obejmą także w całości zakupy internetowe. Zobowiążą ponadto przedsiębiorstwa i internetowe platformy handlowe do wprowadzenia procedur wykrywania podejrzanych transakcji i zgłaszania ich w ciągu 24 godzin;
- ograniczą powszechny dostęp do niebezpiecznych substancji: aby pozyskać niektóre prekursory podlegające ograniczeniom, obywatele będą teraz potrzebować licencji. Lista warunków jej przyznawania zostanie poszerzona o kontrolę uprzedniej karalności. Praktyka rejestrowania transakcji ogółu społeczeństwa nie będzie kontynuowana;
- usprawnią wymianę informacji: handlowcy są zobowiązani do przeprowadzenia kontroli podczas sprzedaży i zawiadomienia następnego podmiotu w łańcuchu dostaw, że dany produkt podlega ograniczeniom UE. Przedsiębiorstwa będą ponadto rejestrować informacje o transakcjach, co ułatwi organom krajowym odpowiednie badanie podejrzanych transakcji, jeśli zajdzie taka potrzeba.

W dniu 4 lutego Parlament Europejski i Rada osiągnęły wstępne porozumienie w sprawie wniosku Komisji dotyczącego wzmocnienia unijnych przepisów w zakresie prekursorów materiałów wybuchowych. Porozumienie to zostało zatwierdzone przez państwa członkowskie i wymaga jeszcze zatwierdzenia przez Parlament Europejski. Parlament Europejski i Rada będą teraz musiały formalnie przyjąć rozporządzenie. Państwa członkowskie rozpoczną stosowanie rozporządzenia 18 miesięcy po dacie jego wejścia w życie.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190215_security_union_pl

3. Dokumenty bez pieczęci

Akty urodzenia, akty małżeństwa lub zaświadczenie o braku wpisu w rejestrze karnym wydane w jednym z państw UE będą uznawane za autentyczne w innym państwie członkowskim bez poświadczającej tę autentyczność pieczęci. W całej UE w życie wchodzi przepisy zmniejszające koszty i ograniczające formalności administracyjne dla obywateli mieszkających poza swoim krajem pochodzenia.

Obecnie, w przypadku zamieszkania w innym kraju, należy uzyskać pieczęć poświadczającą autentyczność dokumentów urzędowych, takich jak akt urodzenia, małżeństwa lub zgonu. Dotyczy to około 17 milionów obywateli UE.

Zgodnie z nowym rozporządzeniem taka pieczęć i procedury biurokratyczne związane z jej uzyskaniem nie będą już wymagane przy przedstawianiu dokumentów urzędowych wydanych w innym kraju UE. Zgodnie z nowymi przepisami obywatele nie będą już zobowiązani do przedstawienia w wielu przypadkach tłumaczenia przysięgłego swoich dokumentów urzędowych. Jednocześnie w rozporządzeniu przewidziano solidne zabezpieczenia mające zapobiec oszustwom.

Nowe przepisy położą kres wielu biurokratycznym procedurom:

- dokumenty urzędowe (np. akty urodzenia, akty małżeństwa lub zaświadczenie o braku wpisu w rejestrze karnym) wydane w jednym z państw Unii muszą zostać uznane za autentyczne w innym państwie członkowskim bez poświadczającej tę autentyczność pieczęci;
- rozporządzenie znosi obowiązek dostarczania w każdej sytuacji kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem i uwierzytelnionego tłumaczenia takich dokumentów urzędowych. Obywatele mogą także poprosić – jako pomoc translatorską – o wielojęzyczne standardowe formularze dostępne we wszystkich językach urzędowych UE, aby w ten sposób uniknąć konieczności tłumaczenia dokumentów na inny język;
- rozporządzenie ustanawia gwarancje zapobiegające nadużyciom: w przypadku gdy organ przyjmujący dokument urzędowy będzie miał uzasadnione wątpliwości co do jego autentyczności, będzie mógł go zweryfikować, kontaktując się z odpowiednim organem drugiego państwa członkowskiego UE za pośrednictwem specjalnej platformy informatycznej

Przepisy te zostały zaproponowane przez Komisję Europejską w kwietniu 2013 r., po otrzymaniu od obywateli informacji, że procedury są długie i uciążliwe. Rozporządzenie przyjęto w czerwcu 2016 r. Kraje UE miały dwa i pół roku na dostosowanie się do nowych uproszczeń.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190215_bureaucracy_pl

4. Brexit: firmy gotowe na każdy scenariusz

Wzrasta ryzyko, że nie uda się doprowadzić do zawarcia porozumienia z Wielką Brytanią w sprawie tzw. brexitu. To scenariusz, który może zagrozić europejskim firmom działającym na brytyjskim rynku. Dlatego Komisja Europejska uruchomiła – adresowaną do przedsiębiorstw – kampanię informacyjną dotyczącą cel i podatków pośrednich takich jak VAT w sytuacji, gdy Zjednoczone Królestwo przestanie być członkiem UE.

Zainaugurowana kampania informacyjna wpisuje się w prowadzone przez Komisję działania przygotowawcze na wypadek wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej bez porozumienia, w odpowiedzi na zawarty w konkluzjach Rady Europejskiej (art. 50) z grudnia 2018 r. apel o przyspieszenie prac przygotowawczych na każdy scenariusz.

Kampania ta powinna ułatwić informowanie przedsiębiorstw, które chcą prowadzić handel ze Zjednoczonym Królestwem po 30 marca, o działaniach, jakie należy podjąć, by konsekwencje zmian były możliwie jak najłagodniejsze. Przygotowanie się do tego, że Zjednoczone Królestwo stanie się państwem trzecim, jest sprawą najwyższej wagi, jeśli chcemy uniknąć poważnych zakłóceń w działalności unijnych przedsiębiorstw.

Rozpoczęta kampania ma na celu zwiększenie świadomości w społeczności unijnych przedsiębiorców, w szczególności wśród MŚP. Przedsiębiorstwa, które chcą przygotować się do scenariusza zakładającego brak porozumienia i nadal prowadzić handel ze Zjednoczonym Królestwem, powinny:

- **Ocenić**, czy ich zasoby ludzkie i możliwości techniczne pozwolą na zastosowanie się do procedur i przepisów celnych, np. do „[reguł preferencyjnego pochodzenia](#)”.
- **Zbadać**, jakie formalności (pozwolenia celne, wpis do rejestru) mogą ułatwić im prowadzenie handlu, jeśli Zjednoczone Królestwo jest częścią ich łańcucha dostaw.
- **Dowiedzieć się** w [krajowym organie celnym](#), jakie inne działania przygotowawcze można podjąć.

Przedsiębiorstwom udostępniono szereg materiałów, w tym prostą [listę kontrolną składającą się z 5 punktów](#), która pozwala zorientować się, jakie działania należy podjąć. Materiały opublikowane w ramach kampanii są dostępne we wszystkich językach UE.

Mimo że nie da się całkowicie złagodzić ogólnego wpływu, jaki będzie miał scenariusz zakładający brak porozumienia, kampania powinna uzupełnić podejmowane na szczeblu krajowym wysiłki mające na celu informowanie unijnych przedsiębiorstw, a także pomóc w dotarciu do przedsiębiorstw w UE, które odczuwają negatywne skutki braku porozumienia.

W państwach członkowskich od dłuższego czasu prowadzone są, przy wsparciu Komisji, prace przygotowawcze, których celem jest zapewnienie, by wszystko w obszarze infrastruktury celnej i logistyki było gotowe na wypadek spełnienia się scenariusza zakładającego brak porozumienia.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190218_brexit_pl

5. Fundusz Obronny coraz bliżej

Institucje UE osiągnęły częściowe porozumienie polityczne w sprawie Europejskiego Funduszu Obronnego. Ostateczną decyzję podejmą Parlament Europejski i Rada. Fundusz ma wesprzeć innowacyjną i konkurencyjną bazę przemysłową sektora obronnego oraz wzmocnić autonomię strategiczną UE. Jak podkreśla komisarz Elżbieta Bieńkowska, to szansa na rozwój takich dziedzin jak sztuczna inteligencja, oprogramowania szyfrujące, technologie dronów czy łączność satelitarna.

W świecie rosnącej niestabilności i nasilających się transgranicznych zagrożeń bezpieczeństwa żaden kraj nie odniesie sukcesu, działając w pojedynkę. Dlatego też Komisja Junckera podejmuje bezprecedensowe działania służące ochronie i obronie obywateli Europy. Europejski Fundusz Obronny zaproponowany przez Komisję w czerwcu 2018 r. jako część długoterminowego budżetu UE na lata 2021–2027 wpisuje się w te inicjatywy na rzecz zwiększenia zdolności UE do zapewnienia ochrony swoim obywatelom.

Porozumienie, które podlega jeszcze ostatecznemu formalnemu przyjęciu przez Parlament Europejski i Radę, opiera się na następujących kluczowych elementach:

- Fundusz zapewni wsparcie podczas całego cyklu rozwoju przemysłowego – od badań naukowych przez opracowywanie prototypów po certyfikację.
- Fundusz będzie finansował, przede wszystkim w formie dotacji, wspólne projekty badawcze.
- Środki z budżetu UE będą dostępne nie tylko na etapie prowadzenia badań i projektowania – na którym nawet 100 proc. finansowania jest możliwe. Z unijnego budżetu współfinansowane będą również inwestycje państw członkowskich w opracowywanie prototypów (współfinansowanie na poziomie do 20 proc.) oraz w działania w zakresie testowania, kwalifikowania i certyfikacji (maksymalnie 80 proc.).
- Poprzez oferowanie zwiększonych proporcji finansowania fundusz zapewni zachęty do transgranicznego udziału w projektach dla wielu MŚP i spółek o średniej kapitalizacji działających w łańcuchu dostaw w sektorze obronności.
- Projekty realizowane w ramach stałej europejskiej współpracy strukturalnej (PESCO), kwalifikujące się do finansowania, mogą otrzymać dodatkowy bonus w wysokości 10 proc., jednak finansowanie nie jest automatyczne.
- Projekty zostaną zdefiniowane zgodnie z priorytetami uzgodnionymi przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, zwłaszcza

w kontekście planu rozwoju zdolności (CDP), ale priorytety regionalne i międzynarodowe, np. w kontekście NATO, również mogą być brane pod uwagę.

- Wyłącznie projekty oparte na współpracy co najmniej trzech podmiotów z co najmniej trzech państw członkowskich lub z państw stowarzyszonych kwalifikują się w normalnych warunkach do wsparcia.
- Co najmniej 4 proc., a maksymalnie 8 proc. budżetu zostanie przeznaczone na przełomowe innowacje obciążone wysokim ryzykiem, które będą sprzyjać wzmocnieniu wiodącej roli UE w perspektywie długoterminowej i jej autonomii w dziedzinie obrony.
- Tylko podmioty z siedzibą w UE lub państwach stowarzyszonych i niekontrolowane przez państwa trzecie lub przez podmioty prawne z tych państw kwalifikują się do finansowania. Mające siedzibę w UE spółki zależne spółek z państw trzecich mogą wyjątkowo kwalifikować się do wsparcia ze środków funduszu.

Wstępne porozumienie polityczne osiągnięte przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w ramach tzw. negocjacji trójstronnych musi jeszcze zostać formalnie zatwierdzone przez Parlament Europejski i Radę. Aspekty budżetowe i niektóre powiązane przepisy horyzontalne wniosku dotyczącego Europejskiego Funduszu Obronnego stanowią przedmiot ogólnego porozumienia w sprawie kolejnego długoterminowego budżetu UE, zaproponowanego przez Komisję w maju 2018 r.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190220_defence_pl

6. Droższe wizy Schengen

Unia Europejska modernizuje wspólną politykę wizową. Osoby z pozytywną historią wizową będą miały prawo wjeżdżać i przebywać na terenie wspólnoty przez dłuższy okres – nawet do pięciu lat. Jednocześnie do 80 euro wzrośnie opłata za wydanie wizy Schengen – pozwoli to na utrzymanie odpowiednio dużej liczby pracowników konsularnych w celu zapewnienia ściślejszej kontroli bezpieczeństwa.

Uzgodnione zmiany ułatwią osobom podróżującym zgodnie z prawem uzyskanie wizy na wjazd do Unii Europejskiej, co ułatwi turystykę, handel i kontakty biznesowe, a jednocześnie zwiększy bezpieczeństwo i ograniczy ryzyko związane z nielegalną migracją. Nowe przepisy uwzględniają w szczególności:

- **Bardziej elastyczne procedury:** podróżni będą mogli składać wnioski nawet na sześć miesięcy przed planowaną podróżą (9 miesięcy w przypadku podróży morskich) zamiast obecnych trzech miesięcy, w większości przypadków bezpośrednio w kraju zamieszkania. W miarę możliwości podróżni będą ponadto wypełniać i podpisywać wnioski drogą elektroniczną. Nieletni w wieku od 6 do 18 lat mogą być zwolnieni z opłaty wizowej.
- **Wizy wielokrotnego wjazdu o przedłużonej ważności:** dzięki wprowadzeniu wspólnych przepisów obowiązkowych często podróżujące osoby z pozytywną historią wizową będą mogły otrzymać wizę wielokrotnego wjazdu na stopniowo wydłużający

się okres od roku do pięciu lat, co przełoży się na oszczędność czasu i środków dla osób ubiegających się o wizę i państw członkowskich. Nie będzie odstępstw od dokładnej i regularnej weryfikacji spełniania przez podróżnych warunków wjazdu.

- **Dodatkowe środki na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa:** w związku z dużym wzrostem kosztów rozpatrywania wniosków w ostatnich latach opłata wizowa zostanie nieznacznie podwyższona (z 60 do 80 euro). Ta podwyżka umożliwi państwom członkowskim utrzymanie odpowiedniej liczby pracowników konsularnych na świecie w celu zapewnienia ściślejszej kontroli bezpieczeństwa. Pozwoli także na modernizację sprzętu informatycznego i oprogramowania bez powodowania zakłóceń dla ubiegających się o wizę.
- **Poprawę współpracy w zakresie readmisji:** jeśli współpraca z danym państwem trzecim w zakresie powrotów i readmisji migrantów o nieuregulowanym statusie nie układałaby się właściwie, warunki rozpatrywania wniosków wizowych obywateli tego państwa, w tym maksymalny czas rozpatrywania wniosków, okres ważności wydawanych wiz, wysokość opłat wizowych i zwolnienie z takich opłat w przypadku niektórych podróżnych, mogą ulec zmianie.

Porozumienie zatwierdzone przez państwa członkowskie wymaga jeszcze zatwierdzenia przez Parlament Europejski. Przyjęty dokument zostanie opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, a wprowadzone przepisy zaczną obowiązywać sześć miesięcy później. Jednocześnie prowadzone są negocjacje w sprawie wniosku Komisji dotyczącego modernizacji wizowego systemu informacyjnego (bazy danych zawierającej informacje na temat osób ubiegających się o wizę Schengen). Modernizacja ta również wchodzi w skład reformy wspólnej polityki wizowej UE i ma na celu skuteczniejsze zabezpieczenie zewnętrznych granic UE.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190221_visas_pl

7. Pomoc w czasie kryzysu

Do ponad 100 tysięcy złotych wzrośnie maksymalny pułap wsparcia dla rolników bez konieczności uprzedniego uzyskania zgody Komisji Europejskiej. Umożliwi to większą elastyczność i skuteczność, zwłaszcza w razie kryzysu i sytuacji wymagających szybkiej reakcji ze strony władz krajowych. KE uznała, że taki pułap nie będzie zagrażał konkurencji ani handlowi na rynku wewnętrznym.

Maksymalna kwota pomocy, która może zostać przydzielona każdemu gospodarstwu przez okres trzech lat, wzrośnie z 15 tys. do 20 tys. euro. Aby uniknąć ewentualnego zakłócenia konkurencji, każde państwo członkowskie dysponuje maksymalną kwotą krajową, której nie może przekroczyć. Każdy krajowy pułap zostanie ustalony na poziomie 1,25 proc. rocznej produkcji rolnej danego kraju w tym samym okresie trzech lat (wzrost z 1 proc. w obecnych zasadach). Oznacza to wzrost pułapu krajowego o 25 proc.

Jeżeli dany kraj nie wydaje więcej niż 50 proc. całkowitej krajowej puli pomocy na jeden dany sektor rolnictwa, może on nawet zwiększyć kwotę pomocy de minimis przypadającą na

gospodarstwo do 25 tys. euro, a krajowy maksymalny pułap do 1,5 proc. rocznej produkcji. Stanowi to 66-procentowy wzrost pułapu na jednego rolnika oraz zwiększenie krajowego pułapu o 50 proc.

W przypadku państw, które zdecydują się na ten najwyższy pułap, zgodnie z nowymi zasadami wymagane będzie utworzenie obowiązkowych centralnych rejestrów na szczeblu krajowym. Pozwoli to na śledzenie przyznawanej pomocy w celu uproszczenia i usprawnienia przyznawania i monitorowania tak zwanej pomocy de minimis. Kilka państw członkowskich prowadzi już takie rejestry, co umożliwi im natychmiastowe zastosowanie wyższych pułapów.

Podwyższone pułapy mogą być stosowane od 14 marca, również z mocą wsteczną w odniesieniu do pomocy spełniającej wszystkie warunki.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190222_agri_pl

8. E-handel do poprawki

Prawie dwie trzecie witryn internetowych oferujących produkty, usługi lub treści cyfrowe, które sprawdziła KE, zawierała niejasne lub nieprawdziwe informacje na temat ceny lub warunków promocji. Komisja Europejska i krajowe urzędy ochrony konsumentów opublikowały wyniki ogólnounijnego przeglądu 560 sklepów internetowych oferujących towary, usługi i treści cyfrowe, takie jak odzież lub obuwie, oprogramowanie komputerowe lub bilety na imprezy rozrywkowe. Około 60 proc. zawierało nieprawidłowości w zakresie przestrzegania unijnych przepisów ochrony konsumentów. Chodzi głównie o sposób prezentowania cen i ofert specjalnych.

W przypadku ponad 31 proc. stron internetowych oferujących zniżki urzędy ochrony konsumentów podejrzewały, że oferty specjalne nie były prawdziwe lub stwierdziły, że sposób obliczania obniżonej ceny jest niejasny.

Na 211 stronach internetowych cena końcowa w momencie płatności była wyższa niż początkowo oferowana cena. 39 proc. sprzedawców nie zamieściło właściwych informacji o dodatkowych, nieuniknionych opłatach za dostawę, o metodach płatności, opłatach za rezerwacje i innych podobnych opłatach dodatkowych. Prawo ochrony konsumentów UE zobowiązuje sprzedawców do przedstawiania cen uwzględniających wszystkie obowiązkowe koszty, a jeżeli takich kosztów nie da się z góry obliczyć, należy przynajmniej w jasny sposób poinformować konsumentów o ich istnieniu.

W 59 proc. przypadkach sprzedawcy nie dopełnili obowiązku zapewnienia łatwego dostępu do [platformy internetowego rozstrzygania sporów \(platforma ODR\)](#). Udzielenie takiego dostępu jest obowiązkowe na mocy prawa UE. Platforma ODR umożliwi konsumentom i sprzedawcom rozstrzygnięcie sporów bez konieczności kierowania sprawy do sądu.

W przypadku prawie 30 proc. stron internetowych stwierdzono nieprawidłowości w odniesieniu do sposobu przedstawiania informacji na temat prawa konsumentów do odstąpienia od umowy. Zgodnie z prawem UE należy podawać konsumentom jasne informacje

o przysługującym im prawie do odstąpienia od umowy w momencie dokonywania zakupów przez internet.

Urzędy ochrony konsumentów uruchomią krajowe procedury egzekucyjne w stosownych przypadkach, aby zapewnić pełne przestrzeganie przepisów przez sprzedawców.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190222_portals_pl

9. Międzynarodowy Dzień Kobiet 2019

Z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet Komisja opublikowała sprawozdanie z 2019 r. na temat równości kobiet i mężczyzn w UE. Ukazuje ono pewne postępy w dziedzinie równości płci, jednak w wielu dziedzinach kobiety nadal borykają się z nierównościami:

- Wskaźnik zatrudnienia kobiet w UE osiągnął rekordowy poziom 66,4 proc. w 2017 r., jednak sytuacja różni się między poszczególnymi państwami członkowskimi. W ubiegłym roku osiem państw członkowskich otrzymało zalecenia w ramach europejskiego semestru dotyczące zwiększenia udziału kobiet w rynku pracy (Austria, Czechy, Niemcy, Estonia, Irlandia, Włochy, Polska i Słowacja).
- Kobiety są bardziej zagrożone ubóstwem, ich wynagrodzenia są średnio o 16 proc. niższe niż mężczyzn. Przekłada się to z kolei na różnicę w wysokości emerytur, która w 2017 r. wynosiła 35,7 proc. W niektórych krajach ponad 10 proc. starszych kobiet nie może sobie pozwolić na opłacenie niezbędnej opieki zdrowotnej.
- Kobiety nadal są niedostatecznie reprezentowane w parlamentach i w rządach. W całej Unii kobiety stoją na czele jedynie sześciu z 28 parlamentów krajowych, a siedmiu na dziesięciu posłów to mężczyźni. Mimo, że obecny odsetek kobiet na wyższych stanowiskach ministerialnych, wynoszący 30,5 proc., jest najwyższy od kiedy po raz pierwszy udostępniono dane dla wszystkich państw członkowskich UE w 2004 r., istnieją jednak dowody na to, że kobietom nadal przydziela się teki o mniej priorytetowym znaczeniu politycznym.
- Szklany sufit nadal jest rzeczywistością w świecie biznesu, a jedynie 6,3 proc. stanowisk dyrektorów generalnych w głównych spółkach notowanych na giełdzie w UE jest piastowanych przez kobiety.

Równość kobiet i mężczyzn jest jedną z podstawowych wartości Unii Europejskiej, zapisaną w postanowieniach traktatowych od samego początku, ponieważ już traktat rzymski zawierał zapis dotyczący równego wynagrodzenia. Obecne prace Komisji dotyczące polityki równości płci opierają się na dokumencie „Strategiczne zaangażowanie na rzecz równouprawnienia płci na lata 2016–2019”, który skupia się na pięciu obszarach priorytetowych:

- zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej kobiet i równa niezależność ekonomiczna kobiet i mężczyzn;
- zmniejszenie różnicy w wynagrodzeniach, dochodach i emeryturach kobiet i mężczyzn, a co za tym idzie zwalczanie ubóstwa wśród kobiet;
- promowanie równego uczestnictwa kobiet i mężczyzn w procesach decyzyjnych;
- zwalczanie przemocy uwarunkowanej płcią oraz ochrona i wspieranie ofiar oraz

- promowanie równości płci i praw kobiet na całym świecie.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190307_kobiety_pl

10. E-Vat bez luk

Internetowe platformy handlowe zostaną włączone do systemu zwalczania uchylania się od opodatkowania. Komisja Europejska z zadowoleniem przyjęła porozumienie osiągnięte przez państwa członkowskie UE dotyczące szczegółowych środków niezbędnych do uproszczenia przepisów VAT w odniesieniu do sprzedaży towarów on-line.

Przepisy zapewnią sprawne wdrożenie nowych środków VAT dla handlu elektronicznego uzgodnionych w grudniu 2017 r., które wejdą w życie w styczniu 2021 r. Mają one pomóc państwom członkowskim odzyskać 5 mld euro przychodów podatkowych rocznie od sprzedaży przez internet. Do 2020 r. wartość ta wzrośnie do 7 mld euro. Decyzję w tej sprawie podjęli ministrowie gospodarki i finansów krajów UE na posiedzeniu w Brukseli.

Przedsiębiorstwa spoza UE – w tym te, które korzystają z magazynów lub tzw. centrów realizacji zamówień w UE – mogą sprzedawać towary klientom z UE za pośrednictwem internetowych platform handlowych. Organy podatkowe często mają trudności z odzyskaniem należnego VAT z tytułu sprzedaży takich towarów.

Zgodnie ze środkami uzgodnionymi w grudniu 2017 r. internetowe platformy handlowe będą traktowane jak sprzedawcy, jeżeli umożliwią sprzedaż towarów o wartości do 150 euro klientom w UE przez przedsiębiorstwa spoza UE korzystające z tej platformy. Te same przepisy będą obowiązywały w przypadku, gdy przedsiębiorstwa spoza UE będą wykorzystywały platformy internetowe do sprzedaży towarów z ich „centrów realizacji zamówień” w UE, niezależnie od wartości tych towarów. To umożliwi organom podatkowym pobór VAT należnego z tytułu takiej sprzedaży. Platformy internetowe będą również prowadziły rejestry sprzedaży towarów lub usług przez przedsiębiorstwa korzystające z danej platformy.

Uzgodnione przepisy określają bardziej szczegółowo, w jakich przypadkach uznaje się, że internetowe platformy handlowe ułatwiły sprzedaż, a w jakich nie – w oparciu o fakt, czy ustalają one warunki dostawy oraz czy uczestniczą w procesie płatności lub zamawiania i dostawy towarów. Przepisy określają również szczegółowo, jakiego rodzaju rejestry powinny być prowadzone przez platformy ułatwiające sprzedaż towarów i usług klientom w UE.

Dzięki uzgodnionym przepisom nowy system VAT będzie gotowy dla wszystkich przedsiębiorców sprzedających przez internet w 2021 r. Przedstawiono nowe elementy składowe systemu, które będą niezbędne, aby firmy internetowe mogły w pełni korzystać z jednolitego rynku UE. Zaktualizowany elektroniczny portal będzie „punktem kompleksowej obsługi” przedsiębiorcy sprzedającego towary przez internet. Na nim będzie można załatwić formalności związane z VAT w UE, w języku urzędowym danego kraju UE.

Obecnie rejestracja na potrzeby podatku VAT jest konieczna w każdym z państw członkowskich UE, w którym prowadzona jest sprzedaż, co jest uważane za jedną z największych barier dla małych firm prowadzących transgraniczną działalność handlową.

W przypadku dostawców usług elektronicznych system funkcjonuje już od 2015 r. i działa bardzo dobrze.

Ostateczne przyjęcie nowych przepisów będzie możliwe po przedstawieniu opinii doradczej przez Parlament Europejski. Państwa członkowskie mogą jednak już teraz rozpocząć dostosowywanie swoich systemów informatycznych w oparciu o przyjęte przepisy.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190311_VAT_pl

11. LIFE z perspektywą na klimat

Parlament i Rada UE zawarły wstępne porozumienie w sprawie programu działań na rzecz środowiska i klimatu LIFE w latach 2021-2027. W nowej perspektywie finansowej LIFE ma być programem, który otrzyma proporcjonalnie najwyższy budżet. KE proponuje również, aby co najmniej 25 proc. wydatków UE we wszystkich programach przyczyniało się do realizacji celów klimatycznych.

Celem finansowania będzie ochrona środowiska i łagodzenie skutków zmiany klimatu, wspieranie przejścia na czystą energię, poprawa efektywności energetycznej i wzrost udziału odnawialnych źródeł energii. Będzie to jedno z narzędzi, dzięki którym UE będzie mogła zrealizować swoje cele w dziedzinie klimatu i dążyć do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.

Aby zapewnić Europejczykom lepszą jakość życia i inwestować w bardziej zrównoważoną przyszłość, Komisja pod przewodnictwem Jean-Claude'a Junckera podejmuje bezprecedensowe działania na rzecz ochrony środowiska i klimatu poprzez zwiększenie finansowania programu LIFE i włączenie działań w dziedzinie klimatu do wszystkich głównych programów finansowanych przez UE. Pomoże to Europie wywiązać się ze zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju ONZ, które są odpowiedzią na najważniejsze wyzwania naszego stulecia.

Program LIFE należy do programów finansowania UE, w przypadku których Komisja proponuje największy proporcjonalnie wzrost budżetu na lata 2021-2027. Komisja podniosła również poprzeczkę, proponując, aby co najmniej 25 proc. wydatków UE we wszystkich programach UE przyczyniało się do realizacji celów w dziedzinie klimatu.

Główne elementy nowego programu LIFE (2021–2027) są następujące:

- **Dalsze wsparcie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz łagodzenie zmiany klimatu:** cel ten obejmuje finansowanie realizacji priorytetowych celów politycznych zgodnie ze strategiczną, długoterminową wizją UE dotyczącą dostatniej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki do roku 2050. W ramach działań wspierane będą: przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ochrona i poprawa jakości powietrza i wody UE, wdrażanie ram polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 r. oraz wywiązywanie się z zobowiązań Unii wynikających z porozumienia paryskiego w sprawie zmian klimatu.

- **Większy nacisk na wspieranie przejścia na czystą energię:** nowy specjalny podprogram będzie stymulował inwestycje i działania wspierające w dziedzinie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza w odniesieniu do sektorów i regionów europejskich pozostających w tyle pod względem przechodzenia na czystą energię.
- **Większy nacisk na przyrodę i różnorodność biologiczną:** w ramach istniejącego od dawna celu programu LIFE wprowadzone zostaną nowe „strategiczne projekty ochrony przyrody” we wszystkich państwach członkowskich. Pomogą one włączyć cele polityki w zakresie przyrody i różnorodności biologicznej do innych obszarów polityki i programów finansowania, dotyczących na przykład rolnictwa czy rozwoju obszarów wiejskich, i tym samym zapewnić bardziej spójne podejście w różnych sektorach.
- **Proste i elastyczne podejście,** ukierunkowane przede wszystkim na opracowywanie i wdrażanie innowacyjnych metod reagowania na wyzwania związane ze środowiskiem i klimatem.

Wstępne porozumienie musi jeszcze zostać formalnie zatwierdzone przez Parlament Europejski i Radę. Aspekty budżetowe i powiązane przepisy horyzontalne programu LIFE są uzależnione od ogólnego porozumienia w sprawie kolejnego długoterminowego budżetu UE, zaproponowanego przez Komisję w maju 2018 r.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/190313_LIFE_pl

II. Z BIURA W BRUKSELI

W okresie sprawozdawczym (14 lutego – 21 marca 2019 r.) dyrektor Biura Regionalnego w Brukseli uczestniczyła w szeregu spotkań, w tym nt. przygotowań do nadchodzących wydarzeń informacyjno-promocyjnych organizowanych zarówno przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jak i Dom Polski Wschodniej.

1. Kolej w nowej perspektywie finansowej

14 lutego dyrektor Biura w Brukseli wzięła udział w spotkaniu na temat alternatywnych możliwości finansowania taboru kolejowego w kolejnej perspektywie finansowej. Podczas spotkania zwrócono uwagę, na fakt, że wraz z wdrożeniem IV Pakietu Kolejowego wszystkie przedsiębiorstwa kolejowe w UE będą mogły oferować usługi kolejowe w całej Unii. W przypadku usług komercyjnych nowi operatorzy będą mogli rozpocząć działalność od 2020 r. Od 2023 r. właściwe organy powinny udzielać zamówień publicznych na usługi kolejowe w drodze przetargów opartych na zasadach konkurencji i otwartych dla wszystkich przedsiębiorstw kolejowych z UE. Samorzady wojewódzkie mają możliwość bezprzetargowego powierzenia usług (jeśli istnieje ku temu przesłanka) swoim przewoźnikom do końca 2020 r. W przypadku Przewozów Regionalnych maksymalne bezprzetargowe wydłużenie powierzenia usług można rozciągnąć na 10 lat. Oznacza to, że w województwie warmińsko-mazurskim Przewozy Regionalne mogą bez przetargu, na zlecenie Marszałka, jeździć do 2030 r.

Warunkiem bezprzetargowego powierzenia umowy na wykonywanie przewozów kolejowych aż do 2030 r. jest zakończenie obecnie trwających umów przed 2 grudnia 2020 r. Wówczas Marszałek danego województwa musi ogłosić chęć powierzenia usługi przynajmniej na rok przed rozpoczęciem obowiązywania nowej umowy, czyli do grudnia 2019 r. Przykładem takiego działania jest powierzenie przewozów od grudnia 2019 r. do roku 2030 Przewozom Regionalnym w Małopolsce.

Ponadto z przedstawionego przez Komisję Europejską projektu rozporządzenia dot. EFRR i FS wynika, że po 2020 roku finansowanie zakupu taboru na potrzeby transportu kolejowego może zostać znacznie ograniczone. W konsekwencji, w kolejnej perspektywie finansowej UE regiony mogą stanąć przed koniecznością poszukiwania innych możliwości sfinansowania zakupu taboru kolejowego dla regionalnych przewoźników.

Alternatywą w takim przypadku może być oferta podmiotów zajmujących się wspieraniem przewoźników kolejowych w pozyskiwaniu przez nich preferencyjnego finansowania pod zakup/modernizację taboru i sprzętu kolejowego. Jednym z nich jest EUROFIMA (<https://www.eurofima.org>) – ponadnarodowa europejska organizacja non-profit z siedzibą w Bazylei, której udziałowcami są największe koleje europejskie, m.in. niemieckie, francuskie, włoskie i belgijskie. EUROFIMA skupia się na ruchu pasażerskim oraz posiada silne i wysoko oceniane linie kredytowe, które mogą stanowić atrakcyjne źródło uzupełnienia brakującej części finansowania z RPO w przyszłości. Przewagą EUROFIMA nad innymi dostępnymi zewnętrznymi źródłami finansowania jest brak limitów kredytowych odnośnie

minimalnych i maksymalnych kwot jak i czasu trwania spłaty kredytu, który może sięgać nawet 30 lat przy stałej stawce spłaty 0,4% przez cały czas trwania pożyczki. Ponadto pomimo preferencyjnych stawek dla napędów elektrycznych czy też hybrydowych organizacja nie wyklucza finansowania lokomotyw z silnikami diesla.

Warunkiem skorzystania w przyszłości z oferty EUROFIMA jest przystąpienie Polski do udziałowców organizacji, co w ocenie obecnego na spotkaniu przedstawiciela PKP S.A. w Brukseli jest możliwe w przypadku zainteresowania województw taką możliwością, a następnie oddolnego, wspólnego lobbowania w Ministerstwie, aby RP przystąpiła do EUROFIMA.

2. Spotkanie przedstawicieli biur regionalnych z zespołem DG Regio

W dniu 20 lutego 2019 r. dyrektor Biura w Brukseli wzięła udział w spotkaniu przedstawicieli polskich biur regionalnych z zespołem DG Regio F3 Poland Komisji Europejskiej. Główną częścią wydarzenia była dyskusja panelowa nt. przyszłej polityki spójności Unii Europejskiej oraz działań podejmowanych przez DG Regio na rzecz jej popularyzacji poprzez media społecznościowe oraz bezpośrednie spotkania z obywatelami państw członkowskich. Wydział Komisji Europejskiej DG Regio F3 Poland zajmuje się realizacją tych zadań w Polsce.

Po krótkiej prezentacji związanej z tematem przewodnim spotkania zebrani uczestniczyli m. in. w wymianie pomysłów nt. przygotowań biur regionalnych do obchodów 15-lecia członkostwa Polski w Unii Europejskiej w maju 2019 r.

DG REGIO zachęca województwa do współpracy w zakresie szeroko rozumianej promocji:

- **wykorzystywanie** na stronach JST **hasztagów**: #FunduszeUE, #EUdlaNAS, #EUinMyRegion,
- **promocji regionalnych inicjatyw**, konferencji, projektów na stronie i w mediach społecznościowych DG REGIO, w tym w obecnie realizowanym działaniu na profilu DG REGIO na Facebooku „10years challenge”.
- **organizacji** w poszczególnych województwach **spotkań z serii „Dialog obywatelski”** (Citizens Dialogue). Spotkania dla 100 - 150 osób w formułach mniej lub bardziej oficjalnych dyskusji o wartościach unijnych, o UE, o korzyściach płynących z członkostwa w UE. Planuje się, że dwa takie spotkania zostaną zorganizowane na terenie Warmii i Mazur przez Biuro w Brukseli we współpracy z Departamentem Współpracy Międzynarodowej.
- **Back to school** – seria spotkań przedstawiciela DG REGIO w szkołach. Ze względu na zbliżające się wybory do PE – w szczególności spotkania z młodymi ludźmi mającymi prawa wyborcze, aby zachęcać do głosowania. Takie działania na terenie naszego województwa są już realizowane we współpracy z Departamentem Europejskiego Funduszu Społecznego.

DG REGIO zadeklarowało swoją współpracę m.in. w trakcie realizacji zadań z zakresu promocji 2019 Regio Stars Awards. REGIOSTARS to nagrody przyznawane w Europie za najbardziej innowacyjne projekty regionalne. Każdego roku Komisja Europejska nagradza projekty finansowane z unijnych funduszy, które wyróżniają się wysokim poziomem doskonałości i proponują nowe podejścia do rozwoju regionalnego. Zakwalifikowane projekty zajmują centralne miejsce w unijnych działaniach komunikacyjnych, aby dzięki temu mogły stać się inspiracją dla pozostałych regionów i kierowników projektów z całej Europy¹. Zgłaszać do 9 maja można do pięciu projektów na region, w różnych bądź w tych samych kategoriach. Kwalifikują się też projekty wspierane w latach 2007-2013 (możliwość przedstawienia zmian jakie nastąpiły po wdrożeniu projektu).

3. Konferencja „Rola rewitalizacji społecznej w rozwoju małych miasteczek”

5 marca w Brukseli odbyła się konferencja „Rola rewitalizacji społecznej w rozwoju małych miasteczek”. Organizatorami wydarzenia byli samorząd województwa warmińsko-mazurskiego, Poseł do PE Krzysztof Hetman, a także sieć Cittaslow. Wydarzenie współorganizowało również Biuro Regionalne w Brukseli. Przy pełnej sali konferencyjnej w Parlamencie Europejskim, goście, którymi byli przedstawiciele Komisji Europejskiej, Posłowie do PE, przedstawiciele innych biur regionalnych oraz instytucji zainteresowanych rozwojem małych miast, usłyszeli wiele ciekawych informacji i propozycji dotyczących społecznej rewitalizacji małych miast w kontekście ich rozwoju gospodarczego.

Wydarzenie otworzył Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego Gustaw Marek Brzezin. Szanse i wyzwania rozwojowe stojące przed małymi miastami przedstawił europoseł Krzysztof Hetman. W dalszej części spotkania, o obecnej i planowanej europejskiej polityce miejskiej dla małych miast mówił Jan Olbrycht – Poseł do PE, członek Komisji ds. Budżetu. Natomiast o Europie bliższej obywateli i założeniach programów unijnych mówili przedstawiciele Komisji Europejskiej (DG REGIO). Przedstawiono także założenia idei „miast dobrej jakości życia”, zrzeszonych w międzynarodowej sieci miast Cittaslow, o której opowiedział Stefano Pisani, prezydent organizacji. Warmińsko-mazurskie miasteczka zrzeszone w sieci Cittaslow są liderami w rewitalizacji miast o czym opowiadał Jacek Kostka – koordynator polskiej sieci Cittaslow. Przedstawił zgromadzonym założenia programu i zrealizowane projekty. Debatę podsumował europoseł Krzysztof Hetman. Oprócz zaproszonych gości w konferencji uczestniczyli również burmistrzowie polskich miast Cittaslow, a także starostowie powiatów, na terenie których leżą miasteczka zrzeszone w sieci.

4. Wizyta studyjna starostów z Warmii i Mazur

W dniach 4-6 marca odbyła się w Brukseli wizyta studyjna starostów z Warmii i Mazur, której przewodniczył Marszałek Województwa, Pan Gustaw Marek Brzezin. Podczas wizyty goście spotkali się z Posłanką do PE, Panią Barbarą Kudrycką, która przybliżyła gościom zadania i działania Parlamentu Europejskiego, działalność na rzecz regionów, a także założenia przyszłego programu Horyzont Europa. W dalszej części programu dyrektor Biura w Brukseli

¹ https://ec.europa.eu/regional_policy/pl/regio-stars-awards/#1

przedstawiła gościom funkcjonowanie Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli oraz Domu Polski Wschodniej.

Bardzo ważnym punktem programu był blok tematyczny dot. działalności Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE. Goście w szczególności zapoznali się z zadaniami:

- Wydziału Polityki Regionalnej i Spójności (obecna i przyszła perspektywa finansowa; polityka spójności, rozwój regionalny z punktu widzenia Rządu RP);
- Wydziału Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich SP RP (Wspólna Polityka Rolna w obecnej i przyszłej perspektywie finansowej);
- Samodzielnego Stanowiska ds. Zdrowia (zdrowie w kolejnej perspektywie finansowej).

Kolejny dzień poświęcony był programom dedykowanym zdrowiu i opiece zdrowotnej w kolejnej perspektywie finansowej, programowi Erasmus+ i przyszłości tego programu w perspektywie 2021-2027, wolontariatowi, polityce regionalnej, wdrażaniu programów RPO w Polsce oraz RPO Warmii i Mazur, a także roli Komisji Europejskiej w tym procesie. Na zakończenie poruszono tematykę Europejskiego Funduszu Społecznego, a także zatrudnienia i polityki społecznej w obecnej i przyszłej perspektywie finansowej.

5 marca goście wzięli również udział w konferencji „Rola rewitalizacji społecznej w rozwoju gospodarczym małych miasteczek.”

WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

1. „Gustaw Herling Grudziński. Pisarz wyklęty”

11 marca w Domu Polski Wschodniej odbyło się spotkanie „Gustaw Herling-Grudziński. Pisarz wyklęty”. Honorowym patronatem wydarzenia objął Pan Artur Orzechowski, Ambasador RP w Królestwie Belgii.

Spotkanie poprowadził Profesor Emeritus Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach Stanisław Żak. Portret Gustawa Herlinga-Grudzińskiego nakreślony przez Stanisława Żaka rozświetlały kilkakrotnie powtarzane słowa o humanistycznej i antropocentrycznej perspektywie pisarza wobec tematu ochrony lub niszczenia praw człowieka, jak również o sposobach zachowania człowieczeństwa w nieludzkiej rzeczywistości sowieckiego Gułagu.

Chociaż większość wykładu poświęcona była „Innemu światu”, kontekstowi jego powstania, perypetiom związanym z jego wydaniem oraz tworzeniu z jednej strony łagrowej, a z drugiej emigracyjnej tradycji literackiej, to fragmenty z „Dziennika pisanego nocą” oraz przywołanie opowiadań „Drugie przyjście” i „Ofiarowanie” pozwoliły zebranych dostrzec pełną twarz artysty zmagającego się z tragicznymi konfliktami ludzkiego losu i przeciwstawnymi wartościami. „Gustaw Herling-Grudziński był moralistą, ale nie inkwizytorem, czy bezwzględnym sędzią, który osądza czyny i zachowania poza kontekstem historycznym” – podkreślał kilkakrotnie Profesor Stanisław Żak.

Dla uczczenia jubileuszu 100-lecia urodzin Gustawa Herling-Grudzińskiego, którego „losy i twórczość (...) stanowią świadectwo cierpień i czynów człowieka, któremu przyszło przeżyć czasy totalitarnej przemocy i kryzysu wartości” oraz w „uznaniu słowa i czynu wybitnego pisarza” rok 2019 został ogłoszony przez Sejm RP Rokiem Gustawa Herlinga-Grudzińskiego.

2. Kawa z ekspertem – instrumenty wsparcia EBI

13 marca 2019 r. przedstawiciele polskich regionów uczestniczyli w kolejnym spotkaniu w Domu Polski Wschodniej z cyklu „Kawa z ekspertem”. Tym razem naszymi ekspertami byli Natalia Bätz i Witold Szpak z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) w Luksemburgu. Tematem spotkania były instrumenty wsparcia finansowego dużych projektów samorządowych, jakie oferuje EBI.

Europejski Bank Inwestycyjny jest największą instytucją finansową na świecie. Jego udziałowcami są wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej (UE), w tym Polska. EBI udziela kredytów na preferencyjnych warunkach na projekty realizujące cele UE przede wszystkim w następujących branżach: innowacji, środowiska, rozwoju infrastruktury oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Większość polskich regionów rozpoczyna właśnie prace nad nowymi strategiami rozwoju w ramach przygotowań do zbliżającej się nowej perspektywy budżetowej UE na lata 2021-2027. Oprócz wsparcia strictly finansowego EBI oferuje również usługi doradcze na każdym etapie tworzenia projektów.

Spotkanie z ekspertami EBI było doskonałą okazją dla przedstawicieli regionalnych w Brukseli do nawiązania bezpośrednich kontaktów dwustronnych oraz konstruktywnej wymiany na temat współpracy regionalnej w nadchodzących latach.

3. Kawa z ekspertem – przeszłość Wspólnej Polityki Rolnej

Przeszłość Wspólnej Polityki Rolnej była tematem dyskusji w Domu Polski Wschodniej w dniu 14 marca 2019 r., kiedy to odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Kawa z ekspertem”.

Ekspertami podczas spotkania byli: Pani Joanna Horyza i Pan Paweł Szabelak reprezentujący Wydział Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE.

Wnioski ustawodawcze Komisji Europejskiej w sprawie przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) opublikowano 1 czerwca 2018 r. Są to: rozporządzenie określające zasady dotyczące wsparcia strategicznych planów WPR; rozporządzenie w sprawie jednolitej wspólnej organizacji rynku; horyzontalne rozporządzenie dotyczące finansowania, zarządzania i monitorowania WPR.

Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie planów strategicznych WPR wprowadza nowy model realizacji, opisany przez Komisję jako fundamentalna zmiana WPR. Zakłada przejście od zgodności bezpośrednio z przepisami do wyników i efektów. Obejmuje nowy podział odpowiedzialności między UE i państwa członkowskie. Zakłada stworzenie nowego procesu planowania, który obejmie zarówno Filar I (płatności bezpośrednie), jak i Filar II (rozwój obszarów wiejskich) WPR.

Komisja Europejska określiła priorytetowe cele przyszłej Wspólnej Polityki Rolnej z podziałem na: cele ogólne, cele szczegółowe i cele przekrojowe.

Podstawowym dokumentem dla każdego kraju członkowskiego w kwestii WPR będzie Plan Strategiczny, który ma być tworzony wg następującego planu:

- 1) Analiza SWOT (podsumowanie dla każdego z 9 celów) – planowane jest, że pierwsze projekty analizy SWOT będą opracowane w kwietniu br., a w maju/czerwcu zostaną zidentyfikowane potrzeby i wnioski dla zakresu działań.
- 2) Ocena potrzeb i strategia interwencji dla każdego z 9 celów.
- 3) Opis interwencji.

- 4) Cele i plany finansowe.
- 5) Systemy zarządzania i systemy koordynacji.
- 6) Modernizacja i uproszczenie:
 - a) Modernizacja: AKIS i technologie cyfrowe;
 - b) Uproszczenie i redukcja obciążenia administracyjnego dla beneficjentów końcowych.

Komisja Europejska zaproponowała również nowy model wdrażania WPR.

Problemem, na który zwraca uwagę polski rząd jest kwestia odchyień w realizacji rezultatów. Jeśli przekroczą one 25%, to płatności zostaną wstrzymane. Polski rząd proponuje aby zwiększyć współczynnik odchylenia do 35%-40% przynajmniej w pierwszych latach wdrażania WPR.

Państwa członkowskie będą też musiały zaprogramować instrumenty na podstawie szerokich typów interwencji zdefiniowanych w rozporządzeniu podstawowym:

I. Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji:

- Płatności niezwiązane z wielkością produkcji:
 - o Płatność podstawowa;
 - o Płatność dodatkowa;
 - o Płatności: redystrybucja, młody rolnik, nowe zazielenienie.
- Płatności związane z produkcją
- Programy sektorowe

II. Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:

- Zobowiązanie z zakresu zarządzania gospodarstwem;
- Płatności za utrudnienia w prowadzeniu gospodarstwa;
- Rozpoczęcie działalności;
- Zarządzanie ryzykiem;
- Współpraca;
- Wymiana wiedzy i informacji.

Opis interwencji będzie musiał zawierać:

- Aspekt terytorialny;
- Wymagania wobec beneficjentów;
- Kryteria kwalifikowalności;
- Planowane rezultaty, alokacje finansowe;
- Zgodność z WTO;
- Możliwość zastosowania pomocy publicznej.

Największe kontrowersje w negocjacjach przyszłej Wspólnej Polityki Rolnej wzbudzają takie tematy, jak:

- Definicje wspólne: młody rolnik, osoba faktycznie prowadząca działalność rolniczą/prawdziwy rolnik, trwałe użytki zielone;
- Wspólne wskaźniki monitorowania realizacji celów – definicje, zakres danych, adekwatność do działań płatnościowych i inwestycyjnych, określenie wartości;

- Płatności bezpośrednie – redukcja płatności, płatność redystrybucyjna, płatność dla obszarów z naturalnymi ograniczeniami, intensywność wsparcia;
- Kwestie proceduralne – ustanawianie celów pośrednich (milestones), ramy wykonania, zawartość rocznego sprawozdania z realizacji, roczny przegląd realizacji celów, nadmierne uprawnienia Komisji Europejskiej w zakresie wydawania nowych aktów prawnych, ustalenie przepisów rozporządzenia bazowego oraz rozporządzeń wdrażających.

Prace nad przyszłą WPR mają duże opóźnienie, a rozmowy („trilogi”) między Komisją Europejską, Parlamentem Europejskim i Radą Europejską rozpoczną się najprawdopodobniej dopiero w przyszłym roku, po zakończeniu prac nad budżetem UE na kolejną perspektywę finansową. Najprawdopodobniej na początku kwietnia br. stanowisko w tej sprawie przyjmie Komisja AGRI Parlamentu Europejskiego, ale stanowiska całego Parlamentu można się spodziewać dopiero na jesieni tego roku. Możliwe, że w maju br. ruszą konsultacje społeczne dot. WPR.

Jednocześnie przedstawiciele Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE zachęcają regiony do angażowania się w dyskusje dot. przyszłej WPR. Odpowiednim forum do zgłaszania propozycji i sugestii w tym temacie jest Konwent Marszałków i Komisja Wspólna Rządu i Samorządu.

III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

1. tymrazemglosuje.eu

Jako Europejczycy zmagamy się z wieloma wyzwaniami – migracją, zmianą klimatu, bezrobociem młodych ludzi czy problemami związanymi z prywatnością danych. Żyjemy w coraz bardziej zglobalizowanym i konkurencyjnym świecie. Jednocześnie referendum w sprawie Brexitu pokazało, że Unia Europejska nie jest projektem danym raz na zawsze. Choć większość z nas uważa demokrację za coś oczywistego, to jednak wydaje się ona coraz bardziej zagrożona – zarówno w teorii, jak i w praktyce.

Dlatego budowana jest społeczność, której zadaniem będzie wpływać na większy udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Tym razem nie wystarczy tylko mieć nadzieję na lepszą przyszłość – tym razem wszyscy muszą wziąć za nią odpowiedzialność. Dlatego tym razem nie prosimy tylko o Twój udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego, ale także o pomoc w przekonywaniu do tego innych. Kiedy każdy głosuje, wszyscy wygrywamy.

Więcej informacji na stronie akcji: <https://www.tymrazemglosuje.eu/>

2. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń

Termin składania wniosków 31-03-2019

Stypendia rządu francuskiego dla Polaków

Ambasada Francuska w Polsce przyznaje stypendia na odbycie lub ukończenie studiów oraz pobytów naukowych we Francji.

Fundator: Ambasada Republiki Francuskiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-rzadu-francuskiego-dla-polakow>

Termin składania wniosków 01-04-2019

Staże w biurze Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich oferuje staże umożliwiające młodym ludziom uzupełnienie wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów o praktyczne umiejętności, obejmujące różne dziedziny.

Fundator: European Parliament Ombudsman

<http://www.eurodesk.pl/granty/staze-w-biurze-europejskiego-rzecznika-praw-obywatelskich>

Termin składania wniosków 02-04-2019

Europejska Fundacja Młodzieży – Granty na międzynarodowe działania młodzieżowe

Europejska Fundacja Młodzieży wspiera międzynarodowe działania realizowane przez krajowe lub międzynarodowe organizacje młodzieżowe

Fundator: Rada Europy – Europejskie Centrum Młodzieży

<http://www.eurodesk.pl/granty/europejska-fundacja-mlodziezy-granty-na-miedzynarodowe-dzialania-mlodziezowe>

Termin składania wniosków 05-04-2019

Kreatywna Europa – komponent MEDIA (2014–2020)

Program Kreatywna Europa rozwija i wspiera konkurencyjność sektorów: audiowizualnego, kultury i kreatywnego. Dofinansowuje projekty, które przyczyniają się do promocji europejskiej różnorodności kulturowej i dziedzictwa.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/kreatywna-europa-komponent-media-2014-2020>

Termin składania wniosków 30-04-2019

Erasmus+ Młodzież – Mobilność pracowników młodzieżowych

Dotacje na międzynarodowe szkolenia, seminaria, współpracę w sieci, wizyty studyjne i staże w organizacjach partnerskich.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-mlodziez-mobilnosc-pracownikow-mlodziezowych>

Erasmus+ Młodzież – Wymiany młodzieżowe

Unijne granty na międzynarodowe spotkania młodzieży.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-mlodziez-wymiany-mlodziezowe>

Europejski Korpus Solidarności – Projekty rozwoju zawodowego

Oferty płatnych staży i zatrudnienia umożliwiające młodym Europejczykom rozwijanie umiejętności i zdobywanie doświadczeń zawodowych, które zwiększą ich szanse na rynku pracy

Fundator: KE – DG ds. Komunikacji Społecznej

<http://www.eurodesk.pl/granty/europejski-korpus-solidarnosci-projekty-rozwoju-zawodowego>

Europejski Korpus Solidarności – Projekty solidarności

Dofinansowanie krajowych projektów młodzieżowych realizowanych na rzecz lokalnych społeczności

Fundator: KE – DG ds. Komunikacji Społecznej

<http://www.eurodesk.pl/granty/europejski-korpus-solidarnosci-projekty-solidarnosci>

Europejski Korpus Solidarności – Projekty wolontariatu

Oferty pracy społecznej umożliwiające młodym Europejczykom zdobywanie nowych umiejętności, kompetencji i doświadczeń oraz rozwój osobisty, społeczny, obywatelski i zawodowy. Realizacja projektów odpowiada na potrzeby społeczności lokalnych, a jednocześnie zwiększa szanse wolontariuszy na rynku pracy.

Fundator: KE – DG ds. Komunikacji Społecznej

<http://www.eurodesk.pl/granty/europejski-korpus-solidarnosci-projekty-wolontariatu>

Stały nabór

Dla Białorusi

Celem programu jest wspieranie inicjatyw obywatelskich, służących budowaniu społeczeństwa otwartego oraz przygotowaniu demokratycznych przemian na Białorusi.

Fundator: Fundacja im. Stefana Batorego

<http://www.eurodesk.pl/granty/dla-bialorusi>

Dla Kobiet i Nauki – program stypendialny

Konkurs stypendialny dla Polek-naukowiec w dziedzinach biologiczno-medycznych.

Fundator: UNESCO, Loreal

<http://www.eurodesk.pl/granty/dla-kobiet-i-nauki-program-stypendialny>

Dotacje Fundacji Kronenberga

Dotacje na działania na rzecz kultury, edukacji, polityki, społecznej, ochrony zdrowia.

Fundator: Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-fundacji-kronenberga>

Dotacje Fundacji Charlesa Stewarta Motta

Dotacje na projekty promujące budowę społeczeństwa obywatelskiego i ochronę środowiska.

Fundator: Fundacja Charlesa Stewarta Motta

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-fundacji-charlesa-stewarta-motta>

Dotacje Fundacji Konrada Adenauera

Fundacja Konrada Adenauera przyznaje dotacje na działalność w zakresie edukacji politycznej.

Fundator: Fundacja Konrada Adenauera w Polsce

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-fundacji-konrada-adenauera>

Dotacje na spotkania i polsko-niemiecką współpracę partnerską

Współfinansowanie projektów rozwijających współpracę polsko-niemiecką: spotkań; współpracy instytucji; badań naukowych; działań edukacyjnych na rzecz ochrony środowiska.

Fundator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-na-spotkania-i-wspolprace-partnerska-polsko-niemiecka>

English Teaching Program

Programy nauczania jęz. angielskiego poza regularnymi zajęciami szkolnymi.

Fundator: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

<http://www.eurodesk.pl/granty/dzialaj-lokalnie>

Erasmus dla młodych przedsiębiorców

Współfinansowany przez UE transgraniczny program wymiany, który daje przyszłym i początkującym przedsiębiorcom możliwość uczenia się za granicą.

Fundator: Komisja Europejska – EASME

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-dla-młodych-przedsiębiorców>

eTwinning – Europejskie partnerstwo szkół

eTwinning to unijny program promujący i wspierający współpracę europejskich szkół poprzez internet. Program nie przyznaje grantów. Bezpośrednie kontakty partnerów nie są wymagane.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/etwinning-europejskie-partnerstwo-szkol>

GFPS – Semestralne stypendia w Niemczech

Niemiecki program stypendialny dla studentów wyższych lat i doktorantów.

Fundator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/gfps-semestralne-stypendia-w-niemczech>

Międzynarodowe Szkoły Letnie w Oslo

Letnie kursy dla obcokrajowców na Uniwersytecie w Oslo.

Fundator: Uniwersytet w Oslo

<http://www.eurodesk.pl/granty/międzynarodowe-szkoly-letnie-w-oslo>

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

Dotacje PNWM współfinansują działania mające na celu nawiązywanie kontaktów między młodzieżą polską i niemiecką.

Fundator: Ministerstwo Edukacji Narodowej

<http://www.eurodesk.pl/granty/polsko-niemiecka-wspolpraca-młodziezy>

Program Rozwoju Bibliotek

Celem programu jest wzmocnienie roli bibliotek gminnych w środowisku lokalnym.

Fundator: Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego

<http://www.eurodesk.pl/granty/program-rozwoju-bibliotek>

Promocja kultury holenderskiej

Dotacje na lokalne projekty, promujące kulturę Holandii.

Fundator: Ambasada Królestwa Niderlandów

<http://www.eurodesk.pl/granty/promocja-kultury-holenderskiej>

Program stażowy oraz program Pierwsza praca w PARP

3-miesięczne płatne staże w PARP oraz możliwość zatrudnienia po okresie stażu w obszarze funduszy unijnych i projektowania działań stymulujących rozwój polskiej gospodarki.

Fundator: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

<http://www.eurodesk.pl/granty/program-stazowy-oraz-program-pierwsza-praca-w-parp>

Stypendia DAAD na podróże grupowe do Niemiec dla polskich grup studenckich

Stypendia skierowane do grup studentów z wszystkich kierunków na wizyty na niemieckich uczelniach.

Fundator: DAAD

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-daad-na-podroze-grupowe-do-niemiec-dla-polskich-grup-studenckich>

Stypendium z ochrony środowiska w Niemczech

Stypendia dla absolwentów polskich szkół wyższych wszystkich kierunków studiów zawierających w swoim programie tematykę ochrony i zarządzania środowiskiem, ochrony przyrody, zrównoważonego rozwoju, edukacji ekologicznej.

Fundator: Niemiecka Fundacja Federalna Środowisko – Deutsche Bundesstiftung Umwelt

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendium-z-ochrony-srodowiska-w-niemczech>

Wirtualne Wymiany programu Erasmus+

Program umożliwiający wzajemne poznanie się i zrozumienie międzykulturowe oraz rozwój kompetencji młodych uczestników z Europy i krajów Basenu Morza Śródziemnego, za pomocą dedykowanej platformy online.

Fundator: Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego

<http://www.eurodesk.pl/granty/wirtualne-wymiany-programu-erasmus>

Więcej informacji: <http://www.eurodesk.pl/granty/wszystkie>

Źródło: Sieć informacji europejskiej dla młodzieży Eurodesk: <http://www.eurodesk.pl/>

Departament Współpracy Międzynarodowej

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e- mail: dwm@warmia.mazury.pl

tel.: 89 52 19 820

Twitter: <https://twitter.com/dwmwarmia>

